

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 1

- 1 **maximumscore 1**
Alexander/Alexandros/Paris
- 2 **maximumscore 2**
- a. ἄχεϊ (regel 336) 1
 - b. Achilles 1
- 3 **maximumscore 1**
Paris heeft de Trojaanse oorlog veroorzaakt door Helena te schaken.
Of woorden van overeenkomstige strekking.
- Opmerking*
Niet fout rekenen wanneer als antwoord is gegeven 'Paris heeft de Trojaanse oorlog veroorzaakt door de gouden appel aan Aphrodite te geven'.
- 4 **maximumscore 2**
- a. ~~~ | ~~~ | ~~~ | ~~~ | ~~~ | ~~~ || 1
 - b. De derde lettergreep van ἐνείκεσας moet op deze plaats in het metrum kort zijn en met een dubbele sigma zou hij lang zijn 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.
- 5 **maximumscore 1**
(σὸ δ') ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλω, ὄν τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο (regel 329-330)
- 6 **maximumscore 1**
De situatie dat hij / Als hij weer meedoet aan het gevecht.
Of woorden van overeenkomstige strekking.
- 7 **maximumscore 1**
νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας (regel 339)
- 8 **maximumscore 2**
- Hij zal nooit verstandig zijn 1
 - Hij zal daar nog de gevolgen van ondervinden 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.
- 9 **maximumscore 1**
ἀοίδιμοι (regel 358)

Vraag	Antwoord	Scores
10	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> In regel 349 staat dat de goden voor ellende hebben gezorgd In regel 357 staat dat Zeus verantwoordelijk is voor het slechte lot van Helena en Paris 	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Bij elk antwoord alleen een scorepunt toekennen wanneer zowel het regelnummer als de toelichting juist is.</i>	
11	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> Hecabe: zijn moeder Andromache: zijn vrouw 	1 1
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Bij elk antwoord alleen een scorepunt toekennen wanneer zowel de naam als de relatie met Hector juist is.</i>	

Tekst 2

12	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> a. formule b. epitheton ornans 	1 1
13	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> τε in regel 37 is gebruikt (in een relatieve bijzin) met algemene strekking / als episch τε τε in regel 38 is een voegwoord / betekent 'en' 	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
14	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> a. τοῖσι (δ') (regel 42) b. In het Grieks is Ἑκτορα lijdend voorwerp; in de vertaling is Hector een bepaling bij Trojanen 	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	<i>Opmerkingen</i>	
	– <i>Bij b. alleen een scorepunt toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.</i>	
	– <i>Bij b. niet fout rekenen wanneer als antwoord is gegeven "Ἑκτορα is een accusativus, maar is vertaald als een genitivus".</i>	

Vraag	Antwoord	Scores
15	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • a. (ἀλλά) που (regel 43) • b. De (aspectswaarde van de) aoristus (ἐλέησεν) geeft het begin van de handeling aan • c. τειρομένους (regel 44) 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
	<p><i>Opmerking</i> Niet fout rekenen wanneer bij b. als antwoord is gegeven 'ἐλέησεν geeft het begin van de handeling aan'.</p>	
16	maximumscore 1	
	<p>verandering (van actieve helper van de Grieken) naar niet-deelnemer aan de strijd / verandering (van handelen volgens zijn eigen wil) naar handelen volgens de wil van Zeus (en Hera) / dat hij stopt met het steunen van de Grieken Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	
17	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Uit regel 34 blijkt dat er sprake was van een conflict / dat Hera bang was (voor Zeus) • Uit de woorden μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ blijkt dat Zeus uitgaat van eensgezindheid tussen Hera en hemzelf 	<p>1</p> <p>1</p>
	<p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	
18	maximumscore 1	
	<p>enjambement</p>	
19	maximumscore 1	
	<p>Ἔκτορα (regel 59)</p>	
20	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • ἔλθη (regel 57) • εἶπησι (regel 57) 	<p>1</p> <p>1</p>
21	maximumscore 1	
	<p>de Grieken</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
22	maximumscore 2	
	1 Sarpedon wordt gedood door Patroclus.	
	2 Patroclus wordt gedood door Hector.	
	3 Hector wordt gedood door Achilles.	
	indien drie antwoorden juist zijn	2
	indien twee antwoorden juist zijn	1
	indien één of geen antwoord juist is	0
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Alleen antwoorden goedkeuren die een juiste combinatie van namen bevatten.</i>	
23	maximumscore 1	
	τελευτηθῆναι παύω ἔλοιεν	
24	maximumscore 2	
	• Normaal gesproken bewijst een held zijn ἀρετή op het slagveld en ontleent hij daar zijn τιμή aan	1
	• In dit geval moet (de ἀρετή van) Achilles gemist worden op het slagveld en moet hij dus juist τιμή krijgen door <u>niet</u> mee te vechten	1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

Kolon 25

25 maximumscore 2

Αἰνεΐα δ' ἐπόρουσε βοῆν ἀγαθὸς Διομήδης,

(En/Maar) Diomedes, goed in het krijgsgeschiedenis, sprong op Aeneas af / snelde toe op Aeneas

Αἰνεΐα ἐπόρουσε (hij) sprong op Aeneas

Αἰνεΐα ἐπόρουσε (hij) sprong voor Aeneas

ἐπόρουσε hij ging naar

ἐπόρουσε hij zal/zou afspringen op

1

1

1

0

Kolon 26

26 maximumscore 1

γινώσκων

inzijende/begrijpend / hoewel/terwijl hij inzag/begreep

omdat hij inzag/begreep

0

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 27		
27	maximumscore 2 ὁ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων. dat Apollo zelf de/zijn hand(en) (beschermend) boven hem hield / hem de hand(en) boven het hoofd hield	
	dat Apollo zelf de overhand had over/boven hem	0
Kolon 28		
28	maximumscore 1 ἀλλ' ὃ γ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἄζετο, maar hij had (zelfs) voor de/een grote god geen ontzag	
	ἀλλ' ἄρ' οὐδὲ en niet / soms niet / toch wel μέγαν verbonden met ἄζετο	0 0
Kolon 29		
29	maximumscore 2 ἴετο δ' αἰεὶ Αἰνεΐαν κτεΐναι en/maar verlangde steeds Aeneas te doden / hij verlangde steeds Aeneas te doden	
	Αἰνεΐαν κτεΐναι dat Aeneas stierf	0
Kolon 30		
30	maximumscore 2 καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῶσαι. en (hem) te ontdoen van zijn beroemde wapenrusting / en (hem) zijn beroemde wapenrusting uit te trekken	
	ἀπὸ ... δῶσαι hij ontdeed hem van	0
Kolon 31		
31	maximumscore 1 Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε Vervolgens sprong hij driemaal op hem af / snelde hij driemaal (op hem) toe	
	ἔπειτ' nadat/toen (voegwoord)	0
	ἐπόρουσε hij sprong op hem	0
	Wanneer ook in kolon 25, hier niet meer aanrekenen.	
	ἐπόρουσε hij ging naar	0
	Wanneer ook in kolon 25, hier niet meer aanrekenen.	
	ἐπόρουσε hij zal/zou afspringen op	0
	Wanneer ook in kolon 25, hier niet meer aanrekenen.	

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 32		
32	maximumscore 2 κατακτάμεναι μενεαίνων, verlangend / terwijl/omdat hij verlangde hem te doden	
Niet fout rekenen: κατακτάμεναι verbonden met kolon 31 (sprong op hem af om hem te doden)		
κατακτάμεναι niet vertaald als infinitivus μενεαίνων hoewel hij verlangde		0 0
Kolon 33		
33	maximumscore 2 τρὶς δὲ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων. (maar) driemaal gaf Apollo hem een klap op het/zijn schitterende schild / driemaal gaf Apollo een klap op zijn schitterende schild	
Kolon 34		
34	maximumscore 2 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο Maar toen hij (nu) voor de vierde maal op hem afsnelde / toesnelde / kwam aansnellen	
Niet fout rekenen: ἐπέσσυτο hij was toegesnelde		
ὅτε vertaald als bijwoord / omdat ἐπισσεύομαι elke andere betekenis dan 'afsnellen op / toesnellen / komen aansnellen' of een synoniem daarvan		1 0
Kolon 35		
35	maximumscore 1 δαίμονι ἴσος, gelijkend op een god	
Kolon 36		
36	maximumscore 1 (kolon 37) προσέφη ἐκάεργος Ἀπόλλων· sprak de van verre treffende Apollo (tegen hem)	
Kolon 37		
37	maximumscore 1 δεινὰ δ' ὄμοκλήσας verschrikkelijke dingen / verschrikkelijk (hem) toeschreeuwend/dreigend / nadat hij in verschrikkelijk geschreeuw was uitgebarsten	
Niet fout rekenen: ὄμοκλάω bevelen		

Vraag	Antwoord	Scores
	Kolon 38	
38	maximumscore 1 “Φράζεο, Τυδεΐδη, καὶ χάζεο, Wees op je hoede, zoon van Tydeus, en trek je terug Φράζεο en/of χάζεο niet vertaald als imperativus	0
	Kolon 39	
39	maximumscore 1 μηδὲ θεοῖσιν ἴσ’ ἔθελε φρονέειν, en waag het niet je gelijkwaardig te achten aan (de) goden / en wil je niet gelijkwaardig achten aan (de) goden Niet fout rekenen: en acht je niet gelijkwaardig aan goden θεοῖσιν aan een/de god / god ἔθελε niet vertaald als imperativus	0 0
	Kolon 40	
40	maximumscore 2 ἐπεὶ οὐ ποτε φύλον ὁμοῖον ἀθανάτων τε θεῶν omdat het geslacht van (de) onsterfelijke goden (kolon 41) helemaal niet / nooit gelijk is ἐπεὶ nadat / zodra als	0
	Kolon 41	
41	maximumscore 2 χαμαὶ ἐρχομένων τ’ ἀνθρώπων.” en (dat) van (de) op aarde (voort)gaande mensen χαμαὶ niet verbonden met ἐρχομένων	0
	Kolon 42	
42	maximumscore 1 Ὡς φάτο, Zo sprak hij Niet fout rekenen: Dat zei hij	
	Kolon 43	
43	maximumscore 2 Τυδεΐδης δ’ ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσω, (en) de zoon van Tydeus trok zich een beetje terug (naar achteren) Niet fout rekenen: τυτθὸν even Niet fout rekenen: ὀπίσω daarna/weer	

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 44		
44	maximumscore 2 μήνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος. de toorn van de van verre treffende / zeker treffende Apollo vermijndend/ontwijkend	
	Niet fout rekenen: ἀλευάμενος nadat hij had vermeden / terwijl hij vermeed ἀλευάμενος om te vermijden	1
Kolon 45		
45	maximumscore 2 Αἰνεΐαν δ' ἀπάτερθεν ὀμίλου θῆκεν Ἀπόλλων (En) Apollo bracht/zette/plaatste Aeneas ver van het strijdgewoel	
	Niet fout rekenen: ὄμιλος massa/menigte θῆκεν niet vertaald als vorm van τίθημι	0
Kolon 46		
46	maximumscore 1 Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, in het heilige Troje	
	Niet fout rekenen: in de heilige burcht / in het heilige Pergamon/Pergamos Niet fout rekenen: naar het heilige Troje	
Kolon 47		
47	maximumscore 2 ὅθι οἱ νηός γε τέτυκτο. waar een tempel voor hem was (gebouwd/gemaakt)	
	Niet fout rekenen: οἱ νηός zijn tempel οἱ door hem	1
	νηός elke andere betekenis dan 'tempel' of een synoniem daarvan	0
	τέτυκτο niet vertaald als vorm van τεύχω	0
Kolon 48		
48	maximumscore 2 Ἦτοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε κύδαινόν τε. Hem (voorwaar) genazen Leto en de pijlen schietende Artemis in de grote tempel / het grote heiligdom en ze gaven hem een mooi uiterlijk	
	Ἦτοι of	0

Bronvermeldingen

tekst 1	Homerus, Ilias 6.313-358
tekst 2	Homerus, Ilias 15.34-77
tekst 3	Homerus, Ilias 5.432-448
vraag 10	A. Baricco, De Ilias van Homerus, Breda 2006, p. 8
vraag 11	A. Baricco, De Ilias van Homerus, Breda 2006, p. 183